

סגור חלון

מאיר את הקאפלה: ציור ענק של יוסף קריספל בבית-חולים מאיר

יצירת ענק של האמן יוסף קריספל, שנחנכה לאחרונה, מקבלת את פני העוברים ושבים בגשר המחבר בין אגפי בית-חולים מאיר בכפר-סבא
 חגית פלג-רותם 13/11/14

יצירת ענק של האמן יוסף קריספל מקבלת את פני העוברים ושבים בגשר המחבר בין אגפי בית חולים מאיר בכפר-סבא.

את היצירה החדשה "וניטאס מאיר" צייר קריספל במקום, על גבי חלונות הזכוכית של גשר סטולברג, שגובהם יותר משני מטרים והיא נפרשת לאורך 40 מטרים.

קריספל יצר את העבודה בהזמנתו של מנהל המרכז הרפואי מאיר, ד"ר איתן וירטהיים.

כותרת היצירה "וניטאס מאיר", מרמזת לז'אנר הקלאסי של ציור מימי הרנסנס.

ציורי הוויטאס מהמאה ה-16 חגגו את יופיו השופע והחיוני של הטבע, ובאותה עת שמרו על זיכרון המוות והכיליון, המאיימים על כל החי על פני האדמה. ציורי זרי הפרחים השופעים, שעוטרו בחרקים ופרפרים העטים על הפרח - מצד אחד מדגישים את ניחוחו המושך, את יופיו הרב ואת הצוף שניתן למצות ממנו, ומצד שני מקרבים את ריקבוננו ואת קמילתו.

העלה הנושר מן הפרח, הזחל והזבוב האורבים לכרסם בו, שימשו את האמנים כ"ממנטו מורי" - זיכרון המוות שמהדהד בכל חי. שמו של הז'אנר "וניטאס", מרמז על היוהרה ועל ההבל - חטא ההיבריס שמפניו על האדם להיזהר, והשיכון שבהבלי העולם. לשם כך עלינו לזכור שכולנו בני תמותה. אך זיכרון המוות הוא לא רק מקור לחרדה ולכאב, אלא גם הצורך הדוחק ליהנות מכל יום מחדש ולהעריך את החיים.

קריספל בחר לשלב ביצירה מוטיבים כמו-תנ"כים, המזכירים את אמנות הרנסנס ומצטטים מיצירות קלאסיות - מהקאפלה הסיסטינית של מיכלאנג'לו ומרישומי האנטומיה של ליאונרדו דה וינצ'י. הרישום בשחור לבן שקוף מעניק לקלאסיקה ממד ענייני ופרשנות חדשה, שניתן לפרשם אפילו כטוויסט הומוריסטי.

נס התחייה

קריספל (39), אמן מצליח ועטור פרסים, המלמד באקדמיה בצלאל, מתייחס בעבודתו למקום שבו היצירה פוגשת את הצופה האקראי - זה שמגיע לבית החולים בנסיבות שונות ומתמודד לעיתים מזומנות עם שאלות קיומיות לא פשוטות.

המפגש עם אמנות עכשווית מזמן לצופים הצצה לעולם הרוח, אסקפיזם מסוים מתלאות היומיום ומחסיבה שהביאה אותו לבית החולים.

"בית החולים מספק מנעד אפשרויות וחוויות רחב בין החיים ובין המוות.

מחד, הוא עשוי להיות המקום שייזכר לנו כמרגש במיוחד, בו נפגשנו לראשונה עם החיים,

ומאידך עלול גם להיצרב בזיכרון כמקום כואב, שבו חווה האדם את המפגש האחרון שלו איתם", מסביר קריספל.

בית החולים הוא גם מקום המפגש בין המדע והחיים, והיצירה "וניטאס מאיר" משתלבת באופן מקורי בנוף ובהוויה המאפיינת בית חולים.

היא נפתחת בייצוגים מוכרים מהאמנות הקלאסית, של סיפור בריאת האדם ובאזכורים תנ"כיים העוסקים בשאלות מוסריות מול משמעות החיים והאמונה מול האל (כמו עקדת יצחק) עד לנס התחייה, של אליהו הנביא בבנה של האלמנה. בצידו השני, נשאלות השאלות האנושיות דרך מבט מדעי ואמנותי, בבחינת הגוף האנושי. מצד אחד בשר ודם, מערכת סבוכה ומהפנטת של ורידים ועורקים, ומצד שני דמות הוגה השואלת שאלות מוסריות קיומיות, אוניברסליות, דתיות וחילוניות.

הערב (ה') נפתחת תערוכת יחיד של קריספל "עור ארכיב" בגלריה נגא בתל-אביב (רחוב אחד העם 60), ובה מוצגות עבודות ציור מוקדמות על נייר.